

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A kisteleki boszorkány.

Irta: Verbó János főhadnagy.

Midőn egypár évtizeddel ezelőtt Szegeden az utolsó magyarországi boszorkányt máglyára tették, általános volt a hiedelem, hogy ezzel lezáródtak a boszorkány-perek aktái.

Nem úgy lett!

Őt van a hirhedt Jáger Mari Hódmezővásárhelyen s itt van a nem kevésbé hirhedt Gerzsáng Mari Kisteleken. A köznép közkedvelt «Mari néni»-je Kistelek község bábaasszonya volt. Afféle tudós, javasasszony, a ki a népet testi bajaiban, csekély honoráriumokért, szívesen segítette. Ez még nem lett volna olyan nagy baj. Csak az volt a nagy hiba, hogy Gerzsáng Mari házi patikájában gyógyító ir belyett balálexirt gyártott. A ki terhére vált öreg atyjától, anyjától, nem szeretett urától meg akart végleg szabadulni, vagy a ki életbiztosítási díjra spekulált, az csak Mari nénihez fordult, a ki átadta vagy maga beadta a betegnek kijelentett egyének a csalhatatlan szert, mitől az 4—5 nap alatt minden földi szenvedéstől örökre kigyógyult. E biztos gyógyszer közönséges méregkeverők közkedvelt szere: az arzén volt. Hosszu 12 éven keresztül üzte már Gerzsáng Mari bűnös üzelmeit, míg végre a mult év nyarán a végzet őt is elérte.

Mikor Németh őrmester 1910 végével a kisteleki őrs parancsnokságát átvette, első teendője volt a községben alapos helyi és személyi ismeretekre szert tenni. Szóba állt mindenkivel, kitől csak egy csendőrt érdeklő ujságot, hirt remélt hallani.

Igy szóbeszéd közben megtudta, hogy özv. Larkas Mihályné, kisteleki lakosnő főfájás, hasgörcsök s egyéb gyomorbéli bántalmak következtében 1910 tavaszán hirtelen elhalt. Ép, egészséges asszony volt, csak élete volt áldatlan, mert gyermekeivel rossz viszonyban élt. De azért gyerekei mindent megtettek megmentésére, még Gerzsáng Marit is meghívták anyjuk betegágyához.

Nemsokára az őrmester arról értesült, hogy Sirák György, 32 éves tanyai gazda, 1909. évi jan. 31-ön egy korty tejtől annyira megundorodott, hogy öt napon át folyton hányt, hasgörcsök kínozták, végre hasbártyagyulladás tünetei között meghalt.

Atya: Sirák Ferencz 1906. évi aug. 22-én szintén hason körülmények között öt nap alatt halt el. Sirák György tehát halálos nyavalyáját atyjától örökölte. Evvel a két egyforma tünetű és hirtelen haláleset Kisteleken a feledés homályába merült.

De Németh őrmester előtt mégis különösnek tűnt fel e három egyugyanazon jelenségű elhalálozás. Érdeklődve megtudta, hogy Sirák Györgyöt felesége: Dékány Erzsébet ki nem állhatta, szeretőket tartott és apósával is folyton ellenséges viszonyban volt. Azt is suttozták, hogy a fiatal özveggy, férje és apósa életében, sokszor járt Gerzsáng Marinál, de hogy miért, azt senki sem tudta.

Az őrmester azonban már sejtette. Sorra érdeklődött tehát a községben elhalt azon egyének után, kiket Gerzsáng Mari ápolt, vagy a kik azzal a legkisebb érintkezésben is voltak.

Igy megtudta, hogy 1908. évi szept. hó 13-án Lévai József öreg utkaparó — kistelkiesen utász — szintén hasbártyagyulladásban 4—5 nap alatt mult ki. Mondták, hogy az öreg rettentő kinokat szenvedett, pedig «Mari néni» többszörös allóvéssel iparkodott kinjait enyhíteni.

Öreg volt, jól járt, mondták gyermekei.

Igy szenderültek — kinzó fájdalmak után — jobb létre «Mari néni» férjei is. 1898. évi okt. 18-án Fülöp Mátyás és 1905. évi december 11-én Laczkó Ferencz.

«Mari néni» mindkét esetben gyászos özvegységét csak az élethiztosító társaság hirta némileg elviselhetővé tenni, azzal a 3—400 koronával, mely összeget férjei balála után neki kifizette.

Németh őrmester a gyors egymásutánban beállott és egyforma tünetű halálozások és azokat kísérő mellékkörülményekből már biztosra vette, hogy Gerzsáng Mari a legveszedelmesebb méregkeverők egyike.

De hát «Mari néni» tudott hallgatni és azok is, a kik a mérget kapták, a kik pedig azt bevették, azoknak meg éppen nagy okuk volt nem beszélni, így a beszerzett adat még mind kevés volt ahhoz, hogy a nagy stylusu, felette ravasz némben elku már nyíltan fel lehessen lépni.

Az őrmester ambícióját azonban mindezek nem törtek meg. Csak annál nagyobb erélyvel és buzgalommal igyekezett a titokzatos elhalálozásokra fényt deríteni.

STOWASSER JÁNOS osztrácsi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tőregató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeiket. Harmonikák első elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölteknék. Arjegyzék minden hangszerrel külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**

Nemsokára aztán egy véletlen — e legnagyobb detektiv — segített a bonyolult ügyből a kivezető fonalat megadni.

Az történt ugyanis, hogy Pálinkás Jánosné, kisteleki lakosnő, az őrmesterrel beszélgetve elpanaszolta, hogy férje üldözi, üti-veri, már többen mondták, bogy hagyja ott, különösen Gerzsáng Mari biztatta erre: «Mit kinlódol az uraddal — úgymond Mari néni — tedd elláb alól, hiszen még fiatal vagy, mással új életet kezdhetsz! Adok én neked olyan szert, mit apránként levesben beadsz az uradnak s odáig él, mig te akarod!»

Pálinkásné azonban — mint mondá — aggodalmát fejezte ki a felett, hogy urát fel is bonczolhatják s akkor bajba kerül. Gerzsáng Mari azonban erősen biztatta, bogy ne féljen: «hisz az öreg utászt is én tettem el láb alól s azt sem bonczolták fel!»

De Pálinkásné szavai szerint undorral fordult el e fertelmes ajánlattól.

Mikor az őrmester e fontos közleményt hallotta, meglegedetten konstataálta, hogy eddigi fáradozása még sem volt hiábavaló s most már bizton remélte, hogy sikerül Gerzsáng Mari nyakára rászoritani a hurkot.

De hogyan? Pálinkásné közleménye felettébb terhelő ugyan, de bizonyos, bogy a bábaasszony azt tagadja.

Itt csak ravaszság segíthet!

Cselhez folyamodott. Pálinkásné — titoktartás ígérete után — elküldte Gerzsáng Marihoz azzal, hogy most már meggondolta a dolgot és kér az ajánlott szerből.

Pálinkásné megbízásában eljár. Az alkut megkötötték akként, hogy 40 koronát fizet előre, 60-at az eredmény után. A szükséges 40 koronával Németh őrmester az asszonyt ellátta, de az összeget kitevő bankjegyeket titkos jegyekkel előbb megjelölte.

A bábaasszony azonban telhetetlen volt; még két libát is követelt.

Pálinkásné a libákat is elvitte, miután az őrmester azokat is megjegyezte.

Az őrmester kémje Gerzsáng Maritól egy kis üvegben megkapta a kívánt szert, mit az az őrmesternek tüstént átadott.

Németh őrmester e fontos bűnjellel sietett a kisteleki gyógyszerészhez, ki azt vegyelemezve, abban nagymennyiségű arzénmérget talált.

De még a vegyelemzés előtt újra megjelent Pálinkásné az őrmester előtt s közölte vele, bogy Gerzsáng Mari nagyon türeghetlenül várja már a hátrálékos 60 koronát, mert őt, mivel urát kapálni látta, leszidta, hogy miért nem használja már az adott szert s ha nem elég — úgymond — ad még belőle, csak siessen az elfogyasztással.

Németh őrmester e hirre Pálinkásné ismét ellátta két drb. egy forintos ezüstpénzzel — körizetüket a «Viribus unitis» szavak után egy-egy + jellel megjelölve —

azon utasítással, hogy menjen Gerzsáng Marihoz és mondja, bogy a szert férje már bevette, de nem használt, adjon még egy adagot.

Pálinkásné a két forint ellenében egy kis üvegben a szert meg is kapta, mit szintén az őrmester kezeihez juttatott.

E folyadék ugyancsak a patikushoz vándorolt, ki ekkor az őrmesterrel az előbbi üveg tartalmát közölte.

Elérkezett tehát a várva-vart pillanat, midőn már nyíltan fel lehetett lépni az annyi áhmatlan éjszakát okozó méregkeverő ellen.

Németh őrmester nem is késett egy perczet sem. Alapos házkutatást tartott a bűnös asszonynál, a kinél különböző üvegekben sok gyanus szert talált s megtalálta az általa megjelölt két drb. két forintost és a két drb. libát is.

A csapdába jutott néember konok tagadással és különféle mesékkal iparkodott szabadulni. De hát az őrmester nagyon is a nyakára találta huzni a burkot s így semmiféle kapálódzásra sem tudott szabadulni.

Gerzsáng Mari, több czinkostársával, Szegedre vizsgálati fogságba került. Erősen bizakodik, hogy a megtartandó esküdtszéki tárgyaláson tisztázhatja magát. Ez azonban aligha sikerül, mert a két üvegcsében az országos bírósági vegyész is igen sok arzént talált, aztán a megnevezett és az őrmester által az ügyészségnek sorra bejelentett egyének exhumált hullájában is, a fenti vegyész nagymennyiségű, egy ember megölésére bőségesen elegendő arzenmérget lelt. No meg a két drb. egyforintos, a két drb. liba és a gondosan összegyűjtött egyéb bizonyítékok is mind az ő fertelmes bűnössége mellett tanuskodnak.

Kistelek községátka, vészdelme bizonyára igen hosszú időre le fog tűnni az élet színpadáról.

És mindez Németh Mózes őrmester érdeme!

E derék altiszt vázolt eljárása élénken dokumentálja, hogy egy nyomozás során felbukkanó akadályok elől nem szabad mindjárt meghátrálni. Hanem addig kutatni, mig eredményre nem jutunk.

És e nyomozásból legfőbb tanulság az, hogy «többet ósszszel, mint erővel!»

Levelek egy nyári örsről.

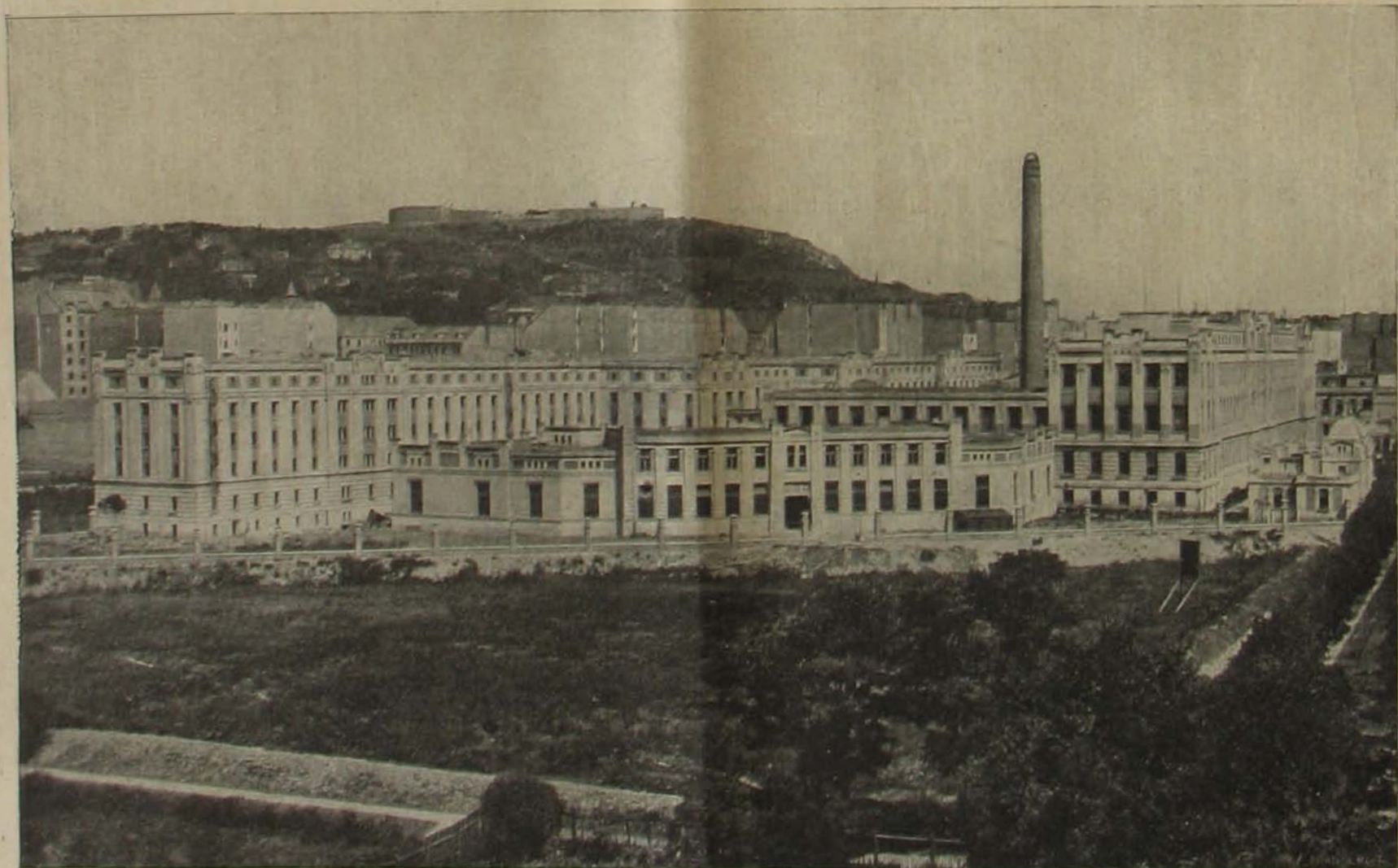
Irja: Pajtás.

Kedves Imre barátom!

Régi vágyam teljesült. Immár egy hete vagyok az erdélyi havasok egyik nyári örsön s 2000 méter magasságból gondolok reád, mig leveletem írom. Te ott lent az Alföld homokos sík világában el sem tudod képzelni, milyen a mi életünk itt fent, közelebb a jó Istenhez, mint az emberekhez. Magigértem volt neked, hogy ha sikerülni fog egy nyárra a havasokra kerülnöm; részletesen fogok beszámolni impresszióimról, hogy legalább leírásból alkothass fogalmat magadnak a «havas» zsan-dár» életéről.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ara K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozúal ingy. postai szállítással.

A lágymányosi új dohánygyár.

Tudom, hogy szereted a természetet, mint minden vérbeli csendőr, leírom hát az utamat is, a melyen haladva ebbe a magasságba jöttem. Szép út volt.

Vonata Borgóprundig utaztam, a mely utolsó vasuti állomása a beszteerze-naszód-megyei havasi nyári örsöknek. Gyönyörű fekvésű község ez is. Körös-körül erdők koszoruzta hegyek, melyeken még a lomblevelű fa az uralkodó, de helylyel-közzel beletarkállik már a fenyőfák haragos zöldje is.

A mint a pompás műúton, a mely Bukovinába vezet, fürge hegyilovas előfogatomon közeledtem az ország határa felé; alig tudtam betelni a szebbnél-szebb természeti szépségű táj bámulásába, a mely minden útkanyarulatnál szemem elé került.

Észre sem vettem magam, már bent voltam a fenyvesek országában. Üdítő, balsamos levegő lengi körül az embert s az út mellett rohanó patakból hűvös, majdnem hideg áramlatok kapnak közre, a mint egy-egy völgykatlanba befordul a szekerem.

Az út mellett elszórtan kisebb bázsoportok, egyes házak tűnedeznek elő, valamennyi fából építve, de azok is ritkábban már, a mint az utolsó kis falut elhagytuk; csak a táviró- vagy telefonvezeték oszlopai tartanak ki hűségesen mellettem, mintegy biztatva, hogy még civilizált helyen járunk, — de az is megszakadt, a mint a hatalmas Dorna-völgyi fűrésztelepre beérkeztünk. Itt már várt egy bajtársam a nyári örsről, a kinek a kalauzolása mellett most már gyalog folytattam az utamat tovább. A mi holmim volt, azt hátra hagytam, hogy másnap az élelmiszerszállítók lóháton hozzák majd fel utánam. A legszükségesebb tárgyaimat járőrtáskámba téve, új bajtársammal neki vágunk az útnak. Még elindulás előtt szemembe ötlött, hogy társam mennyivel előnyösebben van ellátva a hegyi útra, mint jó magam. Szeges talpu csizmája és szeges végű turista botja volt. Tapasztaltam is előnyét azonnal, a mint a fenyves-erősetegbe bejutottunk. A nyirkos, mohos kövek között örökösen csetletem-botlottam, sima talpu csizmámban igen óvatosan lépegettem, hogy el ne bukjam, míg társam mosolyogva biztosan lépegetve koczogott mellettem.

Néhol patakot gázoltunk át jól térdig merülve a hideg kristálytisza vízbe, másutt meg sziklafal oldalán vonuló keskeny ösvényen haladtunk egymás megett olyan helyeken is, a honnan egy-egy kődarab legurulva száz és száz métert gurult, a míg az aljba leért. Bizony meghorzongott a hátam, ha arra gondoltam, hogy itt az ember megcsúszva egycseszen a másvilágra gurulhat.

Órákon át tartó hegymászás után végre egy pompás fennsíkra értünk, néma csend mindenütt, csak egy-egy fenyves-madárcsapat rikkogása, vagy a búbos czinegék czirregése hallik.

A hatalmas felhők lábaink alatt úsznak el s fantasztikus képeket sejtetnek, a mint gomolyogva egyik-másik hegyormot körülölelgetik.

A mint tovább haladunk, gyönyörű látvány kapja meg az ember figyelmét. Elfelejt, hogy fáradt, elfelejt, hogy szomjas vagy éhes; csak a szemeinek akar élni, hogy a szebbnél szebb képeket elméjében megrögzithesse. Barátom! ki hegyet nem láttál; el sem tudod képzelni mi az, mikor 1500 m. felüli magasságban, fenséges csendben, embereket nem látva, átölelhetsz szemeiddel óriási területeket. És micsoda területeket! Csupa hegyóriás; egyik fenyőbokrokkal tarkított füves, a másik teljesen kopár; egyik lilás, másik vörhenyes színben ékeskedik, egyik

kúp, másik félgömb alak és akadnak olyanok, melyeken a vulkanikus erők fekete bazalt falakat toltak össze-vissza és a megtévesztésig bü képét adják valami régi mesebeli vár romjainak.

És ez a sok hegyalakulat mindig más és más környezetben jelen meg szemeid előtt.

Itt természetimádó lesz minden ember.

Egy kis pihenőre leülünk valami vöröses sziklapadra s onnan nézem tovább a természet fenséges szépségét. Társam az alatt valami kis vésővel a sziklába vésegett; a mint mondja, ha erre jár, pihenő alatt mindig egy-egy betűt vés a sziklába, hogy emlékül az ő neve is itt maradjon. Akkor tekintek széjjel és ime jobbról, balról sziklapadra, magában álló nagy kötömbökre csupa csendőr név van bevéve.

Lám a természet bámulói részére vendégkönyvet is tart.

Felkerekedünk és folytatjuk az utunkat tovább. Már csak egy órai gyaloglás kell és célnál leszünk. Hatalmas sáasserű füben gázolunk, lépten-nyomon belerúgva szétszórt szikladarabokba, a melyek a nagy füben nem látszanak. Az oldalakon már legelésző birkanyájukat és marhacsordákat látunk. Egy kis fenyveserdőn haladunk keresztül, majd erdőirtás helyére érünk s közben lassan lefelé haladunk.

Egyszerre kutyaugatást hallok. Nem tudom szóval kifejezni, hogy milyen jól esett ez a kutyaugatás a fülemnek itt fent a nagy némaságban.

Előtűnik egy kis, gerendákból összerótt, durva, nagy zsindeyyel fedett házacska, apró szomorú ablakkal, a ház előtt egy legelésző tarka tehénnel, egypár baromfiával s két örvendező csaholó kutyával. Ez az örsraktanya az én új otthonom, de erről bővebben ezután fogok írni. Addig is őszinte barátsággal üdvözöl Józsi.

A varásvessző.

A forráskutató varázsvesszőről Tüköry Jenőné sokat emlegetett kísérletei során sokat irtak az ujságok. Most az «Urania» folyóiratban dr. Rell Lajos foglalkozik a dologgal nagyobb cikkben, melyből érdekesnek tartjuk olvasóinknak is bemutatni azt a részt, a melyben a varázsvessző mozgásának magyarázatát adja s azt a kérdést vizsgálja: van-e a varázsvesszőben való hitnek valami alapja? E hit, mint annyi sok más babona, voltaképpen téves észlelésen nyugszik: a vessző mozgását a benne fűtőtelezett titkos erőnek tulajdonítja, holott az ok magában a kutatóban van. Mielőtt azonban kifejtenék e kérdésben a helyes felfogást, nézzük, hogyan próbálták az idők folyamán magyarázni a varázsvessző mozgását.

BUTOR

készpánzáért v. részletfizetésre legjótányosabb áron
EHRNTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

Szavarsodrás.

A lágymányosi új dohánygyárból. Pipadobány-osomagolás.

Talán felesleges is emlitenem, hogy a magia phantastikus épületének összeomlásával a titkos erőkben való hit is meggingott a tudós világ s a műveltebbek előtt. A nép széles rétegei azonban továbbra is hitték a titkos erőkben s e babonát eloszlatni még büszke századunknak sem sikerült. Sőt azt tapasztalhatjuk, hogy a műveltebb közönség lelkéből sem vezetett ki teljesen a titkos erők babonája. Vajjon a spiritizmus elterjedése vagy a forráskutató vessző nem azt igazolja-e, hogy ama bit ma is él, olykor a természettudományilag fegyelmezett lelkekben is? Másfelől azonban már korán akadtak férfiak, a kik a varázsvessző működését koruk tudományos felfogása alapján próbálták megmagyarázni.

A XVII. századbeli Kircher Athanasius már megállapítja, hogy a vessző erejét csak az emberi kéz közvetítésével kapja s ezt az a kísérlet is igazolja, hogy szilárd tengelyre téve nem következnek be sajátságos mozgásai. Lebrun e század végén a vessző mozgását lelki okokra próbálja visszavezetni. Bléton tudós kortársa, Thouvenal, a vizerekből kiáradó villamos árammal magyarázta, Tristan pedig a Föld vonzó és taszító erejével hozta kapcsolatba a varázsvessző működését.

A múlt s a jelen században több tudós igyekezett lebántani a bűbájosságot a varázsvesszőről, sőt a francia tudományos akadémia is oly fontosnak találta e kérdést, hogy tagjaival tanulmányoztatta. A kutatások abban egyeztek meg, hogy a varázsvessző sajátságos mozgása az emberi reflex- vagy öntudatlan mozgásnak következménye. Németországban is széleskörű vitatkozás indult meg e kérdésben. Voltak a varázsvesszőnek védői, a kik magyarázatukat villamos vagy mágneses kisugárzásra, illetőleg a földalatti forrás radioaktivitására alapították. Mások azonban hevesen támadták szegény vesszőnket a tapasztalatok adataival és kísérletekkel bizonyították, hogy a varázsvesszővel kutató egyén vagy jóhiszemű ember, a ki öntudatlanul idézi elő a bűvös mozgásokat, vagy szédülő, a ki a varázsvesszőt üzletnek tekinti. Kinek van már most igaza?

A kérdés eldöntésénél mindenekelőtt azt kell vizsgálnunk, hogy a forráskutató minden esetben eredményes munkát végez-e? A kik kísérleteket tettek a forráskutatókkal, azt tapasztalták, hogy bizony ezek igen sokszor tévednek; egy német tudós megállapítása szerint 10 eset közül 9-szer. Egy másik kísérletező azt találta, midőn egy már előzetesen jól ismert helyre küldte a forráskutatókat, hogy hár 28-an voltak, csak hét adott helyre jött s e hét közül is kettő bevallotta, hogy csupán üzletből használja a vesszőt. Csakhogy s közvélemény úgy van a forráskutatókkal, mint általában a telepathikus eseményekkel, a jóslatokkal: csupán azokat tartja számon, a melyek sikerrel járnak, heteljesednek; a sikertelenségről ellenben nincs tudomása.

A varázsvesszővel való kutatásról tehát megállapíthatjuk, hogy bizony az ma is »bizonytalan mesterség«, mint Paracelsus nevezte. S mi okozza a bizonytalanságot? Az alap, a melyre a kutató támaszkodik. De hogy egészen világosan előttünk álljon a kérdés, fejtjük föl azokat az okokat, a melyek a varázsvessző jelző mozgását megindíthatják. Némelyek mágneses, villamos vagy radioaktív jelenségek alapján magyarázzák a vessző mozgását, tehát a vesszőt mozgató okot a földalatti ércztelepekben vagy forrásban keresik. Azt hisszük, fölösle-

ges itt vitatkoznunk a fölött, hogy ama tünemény visszavezethető-e az említett jelenségekre; elég annyit megállapítanunk, hogy a varázsvessző csak bizonyos egyének kezében jelzi a forrást vagy az ércztelepet. Már pedig, ha ezekben volna a vesszőt mozgató ok, akkor a varázsvessző bárkinek kezében mozogna, akkor bármelyikünk forrás- vagy ércztelepkutató lehetne. Ez a következmény azonban ellenkezik a tapasztalattal, tehát el kell vetnünk a következtetés alapjául szolgáló tételt is.

A földalatti forrásban vagy ércztelepben magában nem található meg a keresett ok. Miben van tehát? Talán a vesszőben? Napjainkban, úgy véljük, fölösleges czafolni az olyan babonát, hogy kétágú mogyoró- vagy fűzfa-vessző csodákat művelne. Legfeljebb a szigorú apák kezében varázsló eszköz ez, midőn fiaik csínjeit tapogatják. Vagy talán a Tristan balcsontjának, a Bülw-Bothkomp fémdrótjának van bűvös tulajdonsága? Lebet-e mai ismereteink mellett csak gondolni is egy levágot fagally, balcsont-pálczika vagy néhány cm. hosszú fémdrót bűvös erejére? Tudjuk, hogy »sokak rejtve vannak« még a kutató emberi szem előtt, mint azt a Röntgen- s a Becquerelugarak felfedezése is bizonyítja: a varázsvesszőben azonban efféle, ma még nem ismeretes hatásokat csak a középkor mágusa kereshetne.

Ha tehát sem a föld alatt, sem a vesszőben nincs meg a varázsvesszőt mozgató ok, nem marad más hátra, mint az, hogy a mozgást magából a kutató egyénből magyarázzuk. Itt kétféle eset lehetséges: a kutató vagy jóhiszemű ember vagy szemfényvesztő. Ha ez utóbbi eset forog fenn, akkor a varázsvessző csak bűvészpálcza a kutató kezében, a melylyel félre akarja vezetni biszékeny embertársait. Másképp kell azonban magyaráznunk a jóhiszemű kutatók működését, a kiknek megbízhatósága, mint a Tüköryné kutatásaiból láthatjuk, minden kétségen felül áll. S itt önkéntelenül a telepathiához fordul az ember magyarázatát: az ércz- vagy forráskutatás az illető egyén telepathikus, távolbaérző tulajdonságaival függ össze. Sokan hisznek a telepathiában s vannak kiváló elmék is, a melyek a telepathikus jelenségeket különös, megmagyarázhatatlan vagy eddig nem ismert lelki működéseknek tekintik. A telepathikus jelenségeknek legtöbbször azonban természetes úton könnyen megmagyarázható, csak ki kell kutatnunk azokat a körülményeket, a melyek között létrejött a telepathikus jelenség. Más szóval: a távolbaserítő ember nem kiválasztott vagy különös lelki erővel fölrüházott lény, csak olyan, mint mi; egyben azonban különbözik az átlagembertől: sokkal érzékenyebb.

Ne is menjünk tovább a telepathia fejtegetésében, mert már megtaláltuk azt az adatot, a melyre épen szükségünk van. A varázsvesszővel kutató egyén mindenekelőtt igen érzékeny. Bogdánffy Ödönnek, a »Természettudományi Közlönyben« e tárgyról közölt igen érdekes cikkében jellemző adatot találhatni e tekintetben. Az ismert geológus, dr. Heim zürichi tanárt a város tanácsa arra kérte föl, kutasson vizet a város számára. A tudós geológus tanulmányozta a kijelölt földterületet, de arra a meggyőződésre jutott, hogy ott nincsen forrás. A város tanácsa ekkor forráskutatókat hivatott, s ezek a varázsvessző segítségével találtak is vizet. Azonban korai volt az öröm, mert a víz egy hét múlva elapadt. A forrás tehát nem igazi forrás volt, hanem

FIGYELMEZTETÉS!

Ne legyen eddig grammofont, eufont, hanglemezt vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR m. hangszert
készítő
BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri,
amely ingyen lesz küldve. ::

Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.

A lágymányosi új dohánygyárból. A szivar válogatása és czimkézése.

az ú. n. vizzsák, a melyet a geologus föl nem kutathat, de az őrzékeny forráskutató észrevesz.

Az érzékenység nemcsak az állatvilágban gyakori, megvan az embereknél is, kivált a primitív népeknél. A néger pl. napok mulva is megmondja, hogy valamely helyen fehér ember tartózkodott. A Budapesti Vakok Intézetében két vak fiúnak oly erős volt a szagló érzéke, hogy ismerőseiket a szagukról rögtön fölismerték s ha társaik sipkáit adták kezükbe, habozás nélkül megmondták, ki az odanyújtott sipka tulajdonosa. A varázsvesszővel való kutatásnál természetesen a szaglásbeli érzékenység nem játszik szerepet; itt a hallási érzékenység a fontos, a melyre szintén sok példát találhatunk a primitív vagy a természet ölen sokat élő emberek között. G. F. Scott, Elliot beszéli, hogy az Andaman-sziget lakói sötét éjszaka járnak teknősbékavadászatra. Az élesfülű vadász szigonyával a csónak elején áll s figyelni azt az alig hallható hangot, a melyet a teknősbéka ad, mikor lélegzeni jön föl a mélyből. A vadász abban a pillanatban belédöfi szigonyát a teknősbéka, mikor azt a gyöngye hangját hallatja s bár csupán fülére van utalva, szinte mindig biztosan eltalálja zsákmányát. Pásztorainknak a pusztán szintén nagyon éles fülük van. Tapasztalt vadászaink is gyakran jó hasznát veszik fülüknek. Nem réghiben hallottam, hogy míg a gyakorlatlanok egy fészadvadászat alkalmával csak ide-oda forgolódtak s löni sem mertek, hogy esetleg fészadvadászt ne találjanak, a régi vadászok repülése hangjáról megismerték s vigan szedgették le a magasból a széptollú fészadvadászt.

Fentebbi állításunkat egyóbként igazolja az is, hogy egy német tudós, R. Koch, a Bianchi-féle phonendoskopt, ezt az emberi szívhangok vizsgálatára alkalmas; ké-

szüléket, a források föl kutatására próbálja használni. A phonendoskop kis doboz, alján lemez van, a melyet rúgó feszít meg; fedeléből két gumicsőben folytatódó hallócső nyúlik ki. Ha már most a készüléket a földre helyezzük s a hallócsőveket a fülünkbe dugjuk, meghallhatjuk a földalatti vizerek csörgedezését. A forráskutató érzékeny füle tehát mintegy természetes phonendoskopként szerepel s hogy ez így van, a Tüköryné példája igazolja, a ki nem bír olyan szobában megmaradni, a mely alatt forrás van, mert hallja a forrás csobogását.

Azonban a látásbeli érzékenység még fontosabb a forráskutatásnál. A ki olvasta Herman Ottónak a pákásról szóló gyönyörű tanulmányát, azonnal kellően értékelni állításunkat. „Nappal ezer jel szerint igazodott el a pákász”, mondja Herman Ottó; „főképpen a növények és nyílt vizek után. Jól tudta, hogy a nád, a sás, a gyékény, a páfrány milyen terem; ismerte a nád-üstököt, a cseretet, a rónavizet; óles szeme nioglatta a sűrű növényzet alján serkedező vizen a vizilencset, mely lápkútnak, mélységnek, a takarónövényzet csalékony voltának a jele. A skótországi halászok éjjel fáklyafény-nél is szokták fogni a lazacot s ilyenkor az ügyes halász a legcsekélyebb jelről is fölfedezi: „egy uszony csillogása, egy buborék elég arra”, hogy a halász tudja, hová kell dobni szigonyát. Vadászat alkalmával is sokszor bámulhatjuk az éles szem biztonságát; mi még semmit sem látunk, mikor a gyakorlott vadász czólba vette vagy le is lőtte az ugaron futó nyulat.

Az érzékszervek érzékenységét az ember átöröklés, atavizmus útján kapja, de gyakorlással fokozhatja is.

A jó fül és szem azonban nem elég a varázsvesszővel való kutatáshoz, az illető kutatóban akár öntudatosan,

akár öntudatlanul bizonyos talajbeli ismereteknek is meg kell lenniök; ezeket használja föl voltaképpen éles szeme, midőn földadatához fog. A mikép a Herman Ottó pákása jól ismerte a maga rétségének minden kis zugát, azonképen a forráskutatóknak is ismerniök kell azt, hol, milyen talajbeli viszonyok közt várható a forrás. Helyesen mondja Bogdánffy említett tanulmányában: «A forráskutatók egy része nagyon is kiváló gyakorlati geologus, a ki jól tudja, hol keresse a forrásokat». Hogy ez mily igaz, bizonyítja az a tapasztalat, hogy a forráskutatók között sok a régi kútfúró, valamint az a kísérlet, hogy a forráskutató munkája ritkán üt ki jól, ha bekötik a szemét.

Fejtegetéseinkben odáig jutottunk, hogy a forráskutató érzékszerveinek (fülének s főként szemének) működése következtében s talajbeli ismereteinek alapján ösztönszerűleg megsejti, hogy valamely helyen víznek kell lennie. De hogyan következik be most már a vessző mozgása?

A vessző mozgását lelki okokra kell visszavezetnünk. A forrás- vagy ércztelep kutató, a mint láttuk, erősen figyel s midőn érzékszervei talajbeli ismeretei alapján ösztönszerűleg jelzik, hogy a keresett hely megvan, várja a vessző mozgását. E várás elengedhetetlen mozzanata a bekövetkező jelenségnek. A feszült figyelem mindig erősen kifárasztja az ember idegzetét s ezt még tetézi azon körülmény is, hogy ilyenkor visszafojtjuk lélekzetünket. A vesszőt tartó karok tehát egyre fáradtabbá lesznek. Valamely testrész reszketése pedig annál élénkebbé lesz, minél fáradtabbak az izmok és az idegek. A kar reszketése természetesen közlődik a kézben tartott vesszővel, mely erre mozgásnak indul.

A vessző mozgásában más lelki jelenségeknek is van részük, a melyek részben fokozzák, részben irányítják a vessző mozgását. Ilyen mindenekelőtt a kutató lelki állapota. Tapasztalati tény, hogy az erős lelki izgalom átterjed a testre is s reszketést kelt pl. kezünkben vagy fokozza reszkető mozgásait. Ilyen lelki izgalom a kutatónak attól való félelme, hogy felsül, szegyenben marad s így vége lesz birnévének vagy elmarad remélt jutalma. De az öntudatlan mozgást előidézhetik vagy erősíthetik lelkünk tartalmának azon képzetei is, a melyek valamely mozgással — itt a vessző mozgásával — vannak kapcsolatban. Lélektani tény, hogy ha pl. erősen gondolok valamire, azt önkéntelenül le is rajzolom. E megállapítást mi is alkalmazhatjuk. A forrás-kutató erősen gondol a vessző mozgására, midőn oly helyre ér, mely hite szerint forrást rejt magában s így a mozgás bekövetkezik. Véleményünk szerint ez alapon magyarázható az a különös jelenség, hogy a német kutatók varázsvesszeje általában lefelé, a francziáké pedig fölfelé irányul, midőn forrást jelez. Végül lehetetlen számba nem vennünk itt azon lelki jelenséget, a melyet szuggeszciónak nevezünk. Maga a kézben tartott vessző, az erejébe vetett évszázados hit sugallólag hatnak a kutatónak amúgy is izgatott lelki állapotára s megindítják vagy erősítik a kéznek s vele kapcsolatban a vesszőnek mozgását.

A varázsvessző mozgását tehát lelki okokra sikerült visszavezetnünk. Ne tulajdonítsunk bűvös erőt a varázsvesszőnek, ne magyarázgassuk máguéses, villamos vagy radioaktiv jelenségekkel mozgását, ne keressünk valami ismeretlen, távolba sejtő lelki erőt a kutatóban: az a

bűvösnek látszó jelenség kezünknek a vesszővel közö t s az imént vázolt körülmények között támadó öntudatlan mozgása. Álláspontunk tehát e kérdésben csak az lehet, hogy a varázsvessző senkit sem tehet képessé forrás- vagy érczkutatásra; a ki pedig érzékenysége, talajbeli ismeretei alapján eredményes munkát végez vele, ugyanazt nélküle is elvégezhetné. Jelentősége legfeljebb annyi, hogy a bűvös erejébe vetett hit sugallólag hat a kutatóra s épen ezért munkájában támogathatja. Olyan tehát a szerepe, mint annak a vékony kötélnének, melylyel egymást összekötik a magas hegyeken járó turisták: nem védi meg őket a lezuhanástól, de rendkívül emeli bennük a biztonság érzetét.

KÉPEINKHEZ.

A lágymányosi új dohánygyárból.

Most, hogy a dohány és szivar drágulása folytán felszínre vetődött a dohányzás megszokottsága és nélkülözhetetlensége, talán nem lesz érdektelen a dohány eredetéről és elterjedéséről néhány szóban megemlékezni.

A dohányt a XVI. században, ép úgy, mint a kumplit, Délamerikából, illetőleg annak San-Domingó nevű szigetéről hozták be Európába a spanyolok. Amerikában még akkor vadon tenyészett, de a bennszülöttek már felismerték bódító hatását és úgy pipában, mint szivar alakjában használták. Természetesen nem olyan finoman készült szivarok voltak azok, mint a mostaniak, hanem egyszerűen összesodort dohánylevelek. Ellenben a pipa már ismeretesebb volt akkor is. Ki ne hallott volna az indián törzsfőnökök békepípjáról? Hazánkban is először a dohányzás, még pedig a pipából való dohányzás terjedt el s csak azután a dohánytermelés. Eleinte külföldi cikik volt a dohány s a törökök hozták magukkal s ugyanők kezdték meg a termelését és honosították meg nálunk a dohányzást is. Természetesen, mint pogány szokást, eleinte tiltották mindenfelé. Tiltotta egyházi és világi törvény. Különféle büntetések szabtak a dohányzáson ért egyénekre. S mégis, mint minden tiltott dolog, a dohányzás is elterjedt. Különösen mikor már hazánkban is természetették és szabad kereskedelem tárgya volt, terjedt el általánosan a dohányzás, illetőleg a pipázás. Mert akkor még csak pipáztak. Egyeseknek mesés értékű pipa-gyűjteményük volt, melynek egyik nélkülözhetetlen tartozékát képezte a cifrábbnál-cifrább kostökcacsó.

A mult század ötvenes éveiben azonban állami egyed-árusági cikik lett a dohány s ez mindjárt drágává tette a pipázást. Az összes dohánytermelés gyárakba került s így vége lett a válogatott szűz magyar dohány élvezetének s lassanként a pipa is háttérbe szorult, helyét adva a különféle szivarok és szivarkák terjedésének, úgy hogy ha így haladunk, a pipa maholnap a multé lesz.

A gyárakban ugyanis a beváltott dohány legnagyobb részéből szivart készítenek s csak a hulladék és a roszszul preparálódott dohány kerül a pipadohány közé. No meg a pénzesebb pipázók részére egy kevés verpeleti és szentandrásai különlegesség is.

A jelen számunkban bemutatott képek nagyobb része is a szivar készíteményét ismerteti s egyidejűleg a lágymányosi új dohánygyárat is bemutatjuk.

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó órák teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% áringedm. részesülnek.

Arjegyzéket ingyen és bérmentés küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

HIREK.

Adomány. A kassai helyőrség altisztikara, február 18-án fényesen sikerült jótékony célra bált rendezett, melynek tiszta jövedelméből, a részesedés arányában a csendőr altisztikarnak 133 korona 28 fillér jutott. Az altisztikar egyhangu határozat alapján ezen összeget a létesítendő csendőrségi internátus alap javára adományozta, s azt az alap vagyonát kezelő III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak, saját kerületi parancsnoksága útján megküldte. Az alap vagyona, ezen újabb adománnyal 26.652 korona 56 fillérre emelkedett.

Halálos végű ellenszegülés. Kocsán Gergely gyöngyösi őrsbeli csendőr ez. őrsvezető, márczius 24-én délután félhat órakor Gyöngyösön szolgálatteljesítés közben a neki ellenszegülő Gáspár István, gyöngyösi lakos boltiszolga ellen, annak rögtöni halálával végződő kardfejevert használt.

Kérelmek. A félixfürdői őrsparancsnokság kéri azon őrsparancsnokságot a melynél a legutóbb Félixfürdőn szolgált Károlyi György csendőr szolgál, hogy annak jelenlegi őrsilletékességét vele közölni sziveskedjen. — Kocsis József csendőr, ki Németboly községben állomásozik, kéri Henger István ez. őrsvezetőt, hogy címét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az állatok életkora. Az állattani társaságban egy természettudós érdekes megfigyeléseket és tanulmányokat adott elő az állatkertben fogva tartott állatok élettartamáról; arra az eredményre jutott, hogy a fogság, a gondos ápolás és természetes ellenségektől való tökéletes oltalom daczára is rendkívül csökkenti az állatok életkorát. Általánosságban megállapítható, hogy ez a csökkenés nemcsak az emlősállatoknál, de a madaraknál is jelentkezik. A fogságban levő emlősállatok közül, a nagyobb ragadozó állatok a legzivósabb természettel bírnak. Az oroszlánok átlagos kora az állatkertekben 30 és 40 év közt váltakozik. Londonban egy jegesmedve

33 évig élt, az egypatás állatok 50 évig is élnek. A néphit szerint az elefántok és a czethalak érik el a legmagasabb kort. A czethalakról — természetesen — az állatkertek nem adhatnak kellő tájékozást, de az elefántokról tett megfigyelések azt bizonyítják, hogy a vastagbőrűek szívóosságát rendesen túlbecsülik. Kivételes esetekben megtörténhetik, hogy az elefánt a fogságban eléri a századik évét, de az átlagos életkora csak 20—30 évre terjed. Néhány madárfaj azonban már tovább él. Az előadó megemlékezik egy varjuról, melyik 69 éves, egy sasról, mely 68 évet ért meg és egy papagájról, mely még a 100-ik évét is ütlélte. Ezekkel szemben a struczmadarak messze hátra maradnak és a legjobb esetben is csak 35 évig élnek. A legnehezebben életben tartható emlősállat a denevér, mely a fogságban átlag csak 11 hónapig él. Rendkívül érdekes az a megállapítás is, hogy a hazai klíma hiánya, a fogságban élő állatokra, csak nagyon csekély befolyással van. Így például Londonban a forróóvi országokból szállított állatok sokkal kevesebbet szenvednek, mint a sarki vidékekről származók. Még feltűnőbb azonban az, hogy a mérsékelt égöv alól származott állatok halandósága rendkívül nagy. Bebizonyosodott az is, hogy a lakott vidékekről származó állatok az állatkertekben nehezebben tenyésznek, mint az aránylag lakatlanabb vidékekről származók. Különösen áll ez a madarakra nézve; a londoni állatkertben tenyésztett angol madarak halandósága például összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a tropikus vidékekről eredő madaraké, a melyek a fogságot könnyebben elviselik.

Az első levélszekrények. Az első nagyon kezdetleges levélszekrényeket ezelőtt háromszáz esztendővel vették használatba. Egy ntazó felemlíti, hogy a Joremény fokán és Helena-szigetén az elküldendő leveleket a kikötőben, meghatározott helyen egy köre tették, a honnan azokat a hajók alkalmilag magukkal vitték. 1653-ban, a mikor Párisban a városi postát behozták, már rendes levélszekrényeket alkalmaztak. Berlinben pedig, mint 1698-ból fenmaradt rajzok bizonyítják, ebben az esztendőben már az egész városban mindenütt voltak levélszekrények,

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Berkoma gyomorcsseppek név alatt törv. védve van, igen keresett háziszor. orvosilag ajánlja rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány és gyomorgöresöknél, gyomorégés, émelygés, felfújás, szédülés, ajulás, szívdobogás, hideglelés és köhögésnél kiváló sikerrel. Kis üveg ára 40 f., nagy üveg 80 f.

Egyedül kapható: NAGY BELA reménység gyógyszerháza, HAJDUSZOBOSZLO. Árjegysék ingyen.

CSODAKENET hatása mesés, mint a csodacseppé. Ez azonban külsőleg használandó: rheuma, kúszvény, csusz, csontthasogatás, derekfájás, szaggatás, nyílalás, oldalszurás. Mindig kéznél legyen fogfájásnál, egy két csepp váltára táva azonnal megszünteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

MEGELŐZÖTT!
MOSKOVITS
ANATOMIAI
CZIPŐGYÁR RT.
NAGYVÁRAD BUDAPEST
Rákóczi út 6.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és osizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

A távirda, távbeszélő és egyéb villamos berendezésekről szóló 1888. évi XXXI. t.-cz. 12. §-a szerint csak olyan távirdaberendezések állanak közbiztonság szempontjából a büntető törvény hatálya alatt, melyek a közönség, vagy az állam használatára, szóval közcélokra szolgálnak. A magáncélokra szolgáló távbeszélő berendezés, mely a Duna fenekére volt leeresztve és tilalomjelzővel is el volt látva, ha valamely hajóvontással a tilalmi táblák figyelmen kívül hagyásával megrongáltatott, csak vizrendőri kihágást képez s elbirálása a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. hatásköri bíróság 1910. évi 69. sz. határozata.)

A ki a ragadós száj- és körömfájás betegsége miatt elkülönítés és istálló-zár alá helyezett sertéseit az udvarban szabadon bocsátja, az 1888: VII. t.-cz. 153. §. c) pontja alapján büntetendő.

(A m. kir. belügyminiszter 1910. évi 7284. sz. határozata.)

Kantinkok az ipartörvény hatálya alá esnek.

(A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1910. évi 6128. sz. határozata.)

Az államvasuti alkalmazottakat a vámmontesség megilleti.

(Közigazgatási bíróság 1911. jul. 5. 558/1911. K. sz. a.)

I. Törvényhatósági szolgálatból államiba átlépett alkalmazott nyugdíjazásánál a törvényhatóságnál 1867. évi július 1-je óta eltöltött különben beszámítható szolgálati idő akkor is teljes mértékben beszámítandó, ha az illető törvényhatóság szabályrendelete akként rendelkezik is, hogy a szolgálati idő csak a jelzett időponton innen eső valamely évtől kezdve számítandó be. — II. A milenárius év többszörös beszámításának ily átlépett alkalmazott nyugdíjazásánál nincs helye.

(Közigazgatási bíróság 1911. jun. 20. 4777/1911. K. sz.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1912 márczius 1-ével:

záslósokká:

Reschner Győző, VII., Gross Rezső, II., verbói Szluha Dénes, V. és faji Fáy Gyula, IV., számu csendőrkertiletheli hadapródok.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldnek.

Kassahámoz. Irja alá a nevét, akkor majd felelünk.

27. Az ügy oly bonyodalmas, hogy leghelyesebb, ha tanácsért ügyvédhez fordul. Mi mesét sejtünk az egészben, de ha úgy van, mint írja, alig hiszszük, hogy okmányok nélkül az illető férjhez mehetne. A küldött bélyeget lapunk javára bevételtek.

Tiszamenti 539. Nem.

T. Gy. 165. Nézetünk szerint nem.

Bárdos András. A befizetésre nézve a „Pótlék” XIV. fejezet 5. pont, 5. bekezdése világosan intézkedik; hasonlóan a kiadás alatt levő Határozványok is.

Dombovári. Igen.

Krózus. Igen, ha átveszik.

Tiszamenti csendőr. 1. „Féldisz” nem létezik. 2. Olvassa el az általános szolgálati határozványok XVIII. fejezet 2. pontját.

1111. Szolgálat mentes időben csak a kimenetelt kell jelenteni, ha csak esetleg különleges intézkedések nincsenek érvényben.

912. gy. Örs. 1. Jelentkezik. 2. Tisztelgésről szó sem lehet legfeljebb a szokásos módon való üdvözlésről.

Bodrog. 1. Mi sem tudjuk az okát, legyen türelemmel értesítést biztosan kap. 2. Egy újabb kérvényben jelentse be, hogy nem óhajtja az állást elnyerni, ennek egyedül csak ez a módja.

Imre Ferencz. 1. 600 koronán felül. 2. A könyvet nem ismerjük, így nem is mondhatunk véleményt, forduljon felvilágosításért a legközelebbi polgári iskolai igazgatósághoz.

P. S. kíváncsi. 1. Azon esetekben, mikor a tartalékos tisztek. 2. Tisztjelöltek csoportjába. 3. Nagyon is köteles, különben kérdőre vonhatja. 4. Honvédigazolvány vagy katonai könyvvel.

Tudni vágyó. Ha külön intézkedés nincs, április 1-től szeptember végéig.

1877. IV. 6. Nem közölhető.

L. P. Zenta. Fizet.

1862. Forduljon ügyvédhez tanácsért.

303. 1. Az esetben, ha oly állásra akar pályázni, mely igazolvánnyal ellátott altiszteknek van fenntartva, nem, ellenkező esetben igen, okmányok hivatalból csatoltatnak. 2. Szolgálati kötelezettségének lejártá előtt nem lesz elbocsátva.

K. J. A folyamodvány, az illetőségi bizonyítvány, valamint minden egyes keresztlevél, illetőleg születési anyakönyvi kivonat bélyegköteles.

Tudnivaló. Szabálytalan eljárás, mit az illető a főszolgabírónál megfellebbezhet.

Sorsjegyei nem nyertek: Csiki. — 100. — Érdeklődő. — Dénes járásörmester és Tóth őrm.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 59.** Külön költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Daróczy Endre, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, egy rablógyilkossági eset kiderítése alkalomával tanusított kiválóan buzgó és igen eredményes szolgálatáért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Riesz József és Tóth Antal, II. számú csendőrkerületbeli törzsörmesterek, hosszas csendőrségi szolgálatuk alatt, úgy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálatban ernyedetlen szorgalommal kifejtett tevékenységük és példás magatartásukért.

Bene Lajos, II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, Pétervári István örmester és Kustos Imre cz. örmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységük, örseiknek rendbentartása és példás magatartásukért.

Scherer Ede, II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, Szabó János I. és Márk János cz. örmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységük, örseiknek kifogástalan rendbentartása és példás magatartásukért.

Szakács Károly, II. számú csendőrkerületbeli cz. örmester, az 1911. évi október hó 20-án virradóra Obábarutnik község kárára elkövetett 6402 K kárértékű betöréses lopás tetteseinek kiderítése és elfogása körül, a nyomozást vezető járásparanosnok hathatós támogatása által, 10 napon át kifejtett eredményes tevékenységeért.

Hökkön József, II. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt főként a számviteli teendők pontos és lelkiismeretes ellátása körül kifejtett buzgó tevékenységeért.

Kupás Márton, III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén, mindenkor lankadatlan szorgalommal teljesített eredményes tevékenysége, alárendeltjeinek helyes vezetése és példás magatartásáért.

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szalai István örmesternek majdnem 18 évi; Lónyai István cz. örmester közel 11 évi; Földvári Hirotus cz. örmester 10 éven felüli és Mátyus Lajos cz. örsvezető II-od altiszt 10 éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt tanusított előnyös magatartásuk, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Kellemen Sámuel, Opra Imre, Kádár Ferencz cz. örmesterek és Boér János cz. örsvezető II-od altiszt, sok évi csendőrségi szolgálati idejük alatt minden tekintetben tanusított előnyös magatartásuk, nemkülönben a közbiztonsági szolgálat terén, különösen az utóbbi időben

kifejtett buzgó és számos büntetendő cselekmények kiderítését eredményező tevékenységükért.

Bagyó Antal cz. örmester 11 évi; Mircse Lázár cz. örmester 10 évi; Sütő János cz. örmester 13 évi; Vinter György cz. örmester 14 évi és Pál István cz. örmester 10 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy általánosságban, mint minden irányban tanusított előnyös magatartásuk, jól használhatóságuk, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Bardócz Mózes cz. örmester 15 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt általánosságban, de különösen a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

Bocskor József cz. örmester 12 éven felüli és Rákosi Gyorkó Zsigmond cz. örmester 9 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított jó magaviselete, példás magatartása és pontos köteleességteljesítéseért, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért.

Dobos József cz. örmester 10 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt, főleg örsparanosnoki minőségben tanusított dicséretes működéséért, valamint a közbiztonság javára kifejtett eredményes fáradozásaiért.

Fábián József csendőr cz. örsvezetőnek kilencz éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított előnyös magatartásáért, valamint eredményes működéséért.

Csiszér Menyhért cz. örmester 13 éven felüli; Kiss János cz. örmester 12 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt kötelmeinek mindenkor lelkiismeretes teljesítéseért, valamint a közbiztonság javára kifejtett eredményes működéséért.

Jurás József csendőr, a balázsfalvi «Patria» takarékpénztárban mult évi december hó 17-én éjjel 600,000 koroná értékű papír és 41,632 korona készpénznek a pénzszekrény leszerelése után való ellopása mellett elkövetett betöréses lopás teljes véghezvitelének megállításában és a megszökött tettések elfogásában kifejtett igen buzgó és erélyes működéséért.

Gáspár Pál csendőr cz. örsvezető, a balázsfalvi «Patria» takarékpénztárban mult év december hó 17-én éjjel 600,000 korona értékű papír és 41,632 korona készpénznek a pénzszekrény leszerelése után való ellopása mellett elkövetett betöréses lopás tetteseinek nyomozása és elfogása körül tanusított buzgó és erélyes eljárásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Péter József, Donáth Mihály, Réti Károly, Opris József és Ungvári Ferencz csendőr cz. örsvezetők többi évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat érdekében kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és készlet gyárosnál
telep: Bpest, VII., Erzsébet-körút 150.

legújtanosabban beszerelt összes betegápolási tárgyak, készletek, fogszekély 6k, m. kir. szab. Polgár-féle sörrelkötők, gummiharisnyák st. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mely tárgy mekkora méretű.

Ezen hirdetés
lekioldása esetén
10% Arbedven-
mény a Csendőrség
Lapolóinak.

Bálint Mátyás, Orbán Dénes, Henter Lajos, Márton Pál cz. őrvezető II-od altisztek és Nagy Albert csendőr cz. őrvezető, több évi csendőrségi szolgálatuk alatt minden tekintetben tanusított kifogástalan magatartásuk és a közbiztonság terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Ferenczi Árpád őrmester, 10 évi csendőrségi szolgálata alatt általánosságban, de főképp szárnyirodai segéd-munkási minőségben évek óta tanusított szorgalmas, pontos és megbízható működéséért.

Szöke Ferencz csendőr cz. őrvezető, hat évi csendőrségi szolgálata alatt minden irányban tanusított dicséretes magatartásáért.

Samu Mihály és Tasnádi János cz. őrmesterek, 10 éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt mindenkor tanusított dicséretes működésükért és magatartásukért.

Horváth József járásőrmester, Siklódi András cz. őrvezető II-od altiszt, Nagy Albert csendőr cz. őrvezető és Balog László csendőr, a balázsfalvi «Pátria» takarékpénztárban 1911. évi december hó 17-én megkísérelt és félig végrehajtott nagyszabású betöréses lopás tetteiseinek nyomozása körül tanusított buzgó működésükért.

Nyugállományba helyezettek:

1912 márczius 1-ével:

Miklós András, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Tiszafüred.

1912 április 1-ével:

Paukovicz János, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nemessur (Pozsony m.).

Bodor István, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Ozsdola.

Előléptettek:

1912 márczius 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Rosonczy Mihály őrvezető, *őrvezető cz. őrmesterré*; a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Homoki József cz. őrvezető, *csendőr cz. őrmesterré*; az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 márczius 16-ával:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Csökli Gábor csendőr és a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Szabó Sándor és Mihály Ignác csendőrök, *csendőr cz. őrvezetőkké*.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Fejes Gábor, Pallaga János, Balog János I. és Balogh József csendőrök.

Névváltoztatás:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Krányecz Jeremiás próbacsendőr a m. kir. belügy-miniszter urnak 1912. évi 30,809/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Tolnai»-ra változtatta.

Jelvény pótdíj.

A m. kir. honvédelmi miniszter úr, Hollósi Ignác, IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmesternek, az 1912. évi 6781/16. számú rendeletével, a koronás ezüst érdemkereszt után illetékes napi 32 fillérből álló jelvénypótdíjnak, 1912 márczius 1-től való folyósítását engedélyezte.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Boér János cz. őrvezető, Kracsik Jozefával, 1912 február 17-én, Stájerlakaninán. Ádám Ferencz csendőr cz. őrvezető, Agócs Mária Juliannával, 1912 február 19-én, Jánoshalmán.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

::: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. :::

Honvédelmi miniszter úr Ö nagyméltósága által legujabban kiadott közzgáz-
dálkodásra vonatkozó Cs 20 jelzésű «Határozmányok» című szolgálati könyv-
ben előirt minták szerinti nyomtatványok és könyvek nemkülönben leltárak
raktárunkon már készen kaphatók.